

CARTEA DE PE NOPTIERĂ

Scriitorul vienez HEIMITO VON DODERER (5 sept. 1896 – 23 dec. 1966) își schița romanele-fluviu pe o masă de desen, reglându-și „ritmul” narativ după orare stricte. Numele lui e asociat adesea cu al celor mai cunoscuți romancierii austrieci de amplă respirație, Robert Musil și Hermann Broch, de altfel colegi de generație. Asemenea lui Tonio Kröger, eroul thomasmannian, Heimito von Doderer are, onomastic, două rezonanțe opuse: un accent latin (într-o călătorie în Spania, mama lui descoperă prenumele Jaime, mai precis Jaimito) și unul tipic german. Cu ascendență în marea burghezie și nobilime – familia lui este dintre cele mai bogate –, Doderer crește în atmosfera Imperiului Chesaro-Crăiesc. Ia parte la Primul Război Mondial, e ținut prizonier de război într-un lagăr de ofițeri din Siberia. După eliberare, studiază istorie și psihologie la Viena și publică un volum de poezie și un roman, ambele fără ecou. În acești ani bisexualitatea lui e deja bine definită (deși se căsătorește în două rânduri). În 1933, influențat de un prieten, aderă la ideologia nazistă, pe care o dezavuează după câțiva ani. În 1940 e înrolat în aviația militară, mutat în Franța, iar în 1942 pe frontul rusesc. În 1945 este luat prizonier în Norvegia. Eliberat în 1946, se întoarce la Viena, unde, o perioadă, are interdicție de a publica, din motive politice. Reabilitarea și succesul la public survin în 1951, odată cu apariția romanului *Die Strudlhofstiege*. Nuvela *Das letzte Abenteuer* (*Ultima aventură*) a apărut în 1953.

SCRIERI PRINCIPALE:

Proză: *Die Bresche* (*Spărtura*; 1924), *Ein Mord, den jeder begeht* (*Crima pe care o săvârșește oricine*; 1938), *Die Strudlhofstiege oder Melzer und die Tiefe der Jahre* (*Scara Strudlhof sau Melzer și adâncurile anilor*; 1951), *Die Dämonen. Nach der Chronik des Sektionsrates Geyrenhoff* (*Demonii. După cronica lui Geyrenhoff, consilier de secție*; 1956), *Die Merowinger oder Die totale Familie* (*Merovingienii sau Familia totală*; 1962) etc.

Traducătoarea, MARIANA BĂRBULESCU (n. 1953), este lector la Catedra de Germanistică a Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Traduceri din limba germană: Hermann Hesse, Gisela Bock, Cătălin Dorian Florescu.

Heimito von Doderer

Ultima aventură

Roman cavaleresc

Traducere din germană de
MARIANA BĂRBULESCU

HUMANITAS

BUCUREȘTI

Colecție îngrijită de
IOANA PÂRVULESCU

Coperta
ANGELA ROTARU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DODERER, HEIMITO VON

Ultima aventură : roman cavaleresc / Heimito von Doderer;
trad.: Mariana Bărbulescu. – București: Humanitas, 2008
ISBN 978-973-50-2064-4

I. Bărbulescu, Mariana (trad.)

821.112.2(436)-31=135.1

HEIMITO VON DODERER

DAS LETZTE ABENTEUER. Ein Ritter-Roman

IN: *Unter schwarzen Sternen. Erzählungen*

© Verlag C. H. Beck oHG, München 2006

© HUMANITAS, 2008, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30

C.P.C.E. – CP 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.librariilehumanitas.ro

Dimineața se ridica deasupra unei șei împădurite, așternându-și pe cerul fără nori culorile schimbătoare, netede și curate, ca o pojghiță de lac. Un vârful teșit de stâncă, înălțându-se chiar din mijlocul codrilor, la dreapta de soare-răsare, se învăluie apoi într-un abur pal, trandafiriu cum e carnea.

Dar răsăritul era încă verzui, iar aici, la marginea pădurii, sub copacii uriași, zăbovea un întuneric dens. Din el țâșni o flăcăruie, trosni, se înalță – și numaidecât se văzu un bărbat care se agita pe lângă focul trezit din nou la viață. Caii tropăiau undeva în spate. Acum, că ceaunul atârna deasupra flăcărilor, înconjurat de pâlparea lor, bărbatul cu umbra întunecată, neclară, se îndreptă spre marginea pădurii, să vadă de animale.

De altfel, sub copaci, totul se deștepta acum la viață.

Oamenii ieșeau din păturile și blănurile în care dormiseră pe jumătate îmbrăcați și săreau

în picioare. Mai întâi Gauvain, *écuyer* sau, altfel spus, scutier al seniorului Ruy de Fanez. Apoi se trezi cel de-al doilea argat de la cai, dar abia după ce-l zgâlțâise camaradul lui. Pe nobilul Ruy îl lăsară să mai doarmă, până când aveau să termine de pregătit mâncarea de dimineață.

Era o zeamă groasă de carne, curând i se simți mirosul, fierbea în clocote. Între timp, după ce le dădură nutreț și apă, îi pregătiră de drum pe cei opt armăsari care stăteau la marginea pădurii – mai întâi pe cei trei cai de povară, cu samarele lor –, atât cât era cu putință, pentru că nobilul Ruy continua să dormiteze în pace în păturile lui, iar de ceaun și blide era încă nevoie. Cu mișcări încete, cei doi argați îi înșeuară apoi și pe ceilalți cai, fără a le strânge chingile. Destrier, calul de luptă al stăpânului, rămase însă așa cum era, cu pătură și căpăstru; de obicei, nobilul Ruy lăsa calul ăsta masiv să meargă singur, iar el străbătea drumurile pe altul, un murg mic și ușor. În timp ce-și înșeua calul – Beaujeu îl chema –, Gauvain îi tot vorbea și-i șoptea la ureche. Scutierul avea șaisprezece ani. Caii celor doi argați erau grei de-a binelea, rezistenți și nepăsători, ca animalele de povară, care nu duceau în samare mai mult de o jumătate din greutatea unui cavaler și de aceea erau folosiți și la călărit, pe drumurile mai lungi, când ceilalți erau prea osteniți. De șeile argaților și de cea a scutierului atârnav, în

apărătoare de piele, niște arcuri scurte și, lângă ele, tolbele pline cu săgeți.

În vreme ce Gauvain și cei doi argați se spălau la pârâul din apropiere – acolo umpluseră și gălețile pentru adăpat –, răcorindu-se și înviorându-se, se urni în cele din urmă și nobilul Ruy, apoi ieși de sub blănuri. Se ridică în picioare, privi spre pădurea albastră cum e cerneala și spre stânca trandafirie, vârî două degete în gură și fluieră. Gauvain și argații veniră în fugă. Printre trunchiuri se aprindeau dâre roșietice, până adânc în pădure. Globul soarelui, curat și rotund, se înălțase peste marginea cerului.

O jumătate de ceas mai târziu, după ce mâncaseră fiertura de dimineață și fiecare primise câte o înghițitură de vin din burdof, intrau deja în codru – aici pământul era neted –, și el se închise curând în urma lor; astfel, odată ajunși pe platoul împădurit, nobilul Ruy și oamenii săi lăsară în urmă pajistile și pășunile de la poalele munților. Printre trunchiuri era un fel de drum destul de lat, dar care nu părea să mai fi fost călcat de roată sau picior, moale din cauza mușchiului, pe alocuri năpădit de tufișuri. În față mergea murgul seniorului Ruy, în pas vioi, iar călărețul purta doar o cămașă de zale, ușoară și mlădioasă, dar n-avea coif, ci își ținea părul des și negru descoperit. Lancea lui roșie era sprijinită de scara dreaptă a șeii, iar mișcărilor vârfului ei însoțeau și amplificau fiecare pas al calului.

În stânga, lângă senior, călărea Gauvain și, la oarecare distanță, veneau argații, dar fără să mâne caii de schimb, pentru că ei veneau alene din urmă, legați cu funii lungi.

— Așadar, iată drumul! exclamă Gauvain. Îl știți de la menestrel.

— Nu pot să spun că știam ceva, răspuse Ruy rar. Pot să spun doar că menestrelul mi-a povestit de el. Dar asemenea istorisiri sunt adesea simple scorneli.

— Și totuși, de data asta nu sunt.

— Să mai așteptăm, zise spaniolul. Dar dacă are dreptate și în rest, așa cum a avut în privința drumului, atunci e bine.

Ochii scutierului căpătară luciri întunecate, așa cum li se întâmplă oamenilor înzestrați cu darul închipuirii când văd cu ochii minții o imagine vie și tulburătoare.

— Vom străbate călare pădurea, oricât de adâncă ar fi – strigă el, îndreptându-se în șauă –, și vom răpune balaurul, de-ar măsura nu cât șauzece, ci cât o sută de cai în lungime; așa vom îndeplini condiția pusă de ducesă, vom ajunge la Montefal, trâmbițele vor suna și o veți lua pe Lidoine de soție. O s-o și iubiți?

— Cum aș putea să știu? răspuse Ruy răsând, dar râsul lui ascundea mărturisirea stingheritoare a deplinei lui singurătăți în tovărășia acestui copil voios și visător – și, poate, a nebuniei unei aventuri care începea acum, pentru că nu

era chiar atât de neîncrezător în vorbele menestrelului.

Pădurea era aidoma unei săli cu multe coloane, imensă și pustie. În dimineața abia începută, în ciuda mesei îmbelșugate, cugetul treaz îi îngăduia seniorului Ruy să simtă totul mai deslușit și mai limpede: fiecare lovitură de copită, zgomotul harnașamentului în mers, nechezatul unui cal de povară, în spate – toate acestea pătrundeau pe rând și lămurit în liniștea dimprejur. Nici o adiere nu-ți atinge obrazul. Nemișcat rămânea rămurișul, nemișcate bărbile lungi de mușchi de pe trunchiurile pale, zărite rânduri-rânduri cu coada ochiului și lăsate apoi în urmă, înșirându-se din când în când pe firul unei raze lungi de soare, până în adâncuri încâlcite de pădure, asemeni unor strune de harfă legate între ele de armonia unui cânt.

După multe peripeții și rătăcirii care, pesemne, treceau încă drept potrivite pentru o clasă aflată-n declin, el călărea acum în întâmpinarea unei *aventuri*, poate ultima – nicidecum pentru că în spatele ei ar fi putut să pândească moartea sau, pur și simplu, descoperirea atât de searbădă că toate acele povești auzite erau doar înșelătorii, ci pentru că adevărata, marea aventură ar fi putut, în sfârșit, să dea un înțeles acestei zbateri la voia întâmplării, da, să-i dezvăluie abia acum sensul vieții. Avea patruzeci de ani, iar vârsta asta e, într-un anume fel, plină de taine, mai ales